

Statsrevisorernes beretning nr. 5/2003 om statens selvforsikringsordning

Statsrevisoratet har i et brev af 26. januar 2004 sendt beretning 5/03 om statens selvforsikringsordning til Undervisningsministeriet.

Jeg kan tilslutte mig beretningens konklusioner, herunder om behovet for et regelsæt, der kan skabe klarhed om selvforsikringsordningens indhold, og om at Folketinget ved væsentlige omdisponeringer får sikkerhed for, at Finansudvalget inddrages.

Finansministerielle regelsæt

Rigsrevisionen anbefaler etablering af et mere klart og tydeligt regelgrundlag for selvforsikringsordningen og dens administration.

Finansministeriet har den 22. marts 2004 udstedt et nyt selvforsikringscirkulære og opdateret beskrivelsen i Finansministeriets Økonomi-Administrative Vejledning (ØAV) af selvforsikringsordningen. Det nye selvforsikringscirkulære er ifølge Finansministeriet ikke udtryk for en ændret retstilstand, men der er tale om en samling og ajourføring af de gældende regler om selvforsikring.

Undervisningsministeriet har i december 2002, som det fremgår af beretningens pkt. 74, udarbejdet retningslinjer for administrationen af statens selvforsikring vedrørende statsinstitutioner, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og centre for videregående uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelse.

Undervisningsministeriet finder, at de nævnte retningslinjer også efter det nye selvforsikringscirkulære er et dækkende grundlag for ministeriets og institutionernes administration af selvforsikringsordningen. Retningslinierne opdateres i nødvendigt omfang.

Det fremgår bl.a. af ØAV, at de enkelte ministerier har adgang til – inden for de gældende bevillingsregler – at tilrettelægge særlige ordninger vedrørende dækning af selvforsikrings-skader på ministerområdet. Reglerne om adgang til optagelse på tillægsbevillingsloven og om håndtering af merbevillingssager er blevet revideret. Endvidere fremgår det, at i tilfælde, hvor der er tale om totalskade eller særligt omfattende skader, kan der kun disponeres efter forudgående tilslutning fra Finansudvalget.

Jeg er ganske enig i det anførte.

Med henblik på registrering af skader og udgifter til udbedring af skader og forholdet til tredjemand anfører Finansministeriet i sin redegørelse af 22. marts 2004 over beretning nr. 5/03, at Finansministeriet vil iværksætte et udredningsarbejde.

Jeg har noteret mig, at Finansministeriet vil iværksætte et udredningsarbejde om selvforsikringsordningen.

Bestyrelsesansvar

Beretningens pkt. 82-85 behandler spørgsmålet om forsikringsdækning med hensyn til bestyrelsesansvar.

I Undervisningsministeriet er dette spørgsmål aktuelt for så vidt angår bestyrelsesmedlemmer i de (private) selvejende institutioners bestyrelser. Det følger af selvejelovgivningen (fx lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse), at bestyrelsen har den overordnede ledelse af

institutionen, og at bestyrelsen er ansvarlig over for undervisningsministeren for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Medlemmer af bestyrelsen kan bl.a. være arbejdsmarkedets parter, erhvervsorganisationer, kommunale repræsentanter og personer med en særlig indsigt. Der sidder ikke statslige repræsentanter i de selvejende institutioners bestyrelser.

Det er Undervisningsministeriets vurdering, at det er helt centralt at fastholde den lovbestemte, personlige ansvarlighed i institutionsbestyrelserne. En adgang for de selvejende institutioner til for deres bestyrelsesmedlemmer at have bestyrelsesansvarsforsikring - enten via statens selvforsikringsordning, eller via tegning af privat forsikring finansieret af de statslige tilskud - ville efter min vurdering kunne indebære en risiko for at ansvarligheden hos de enkelte bestyrelsesmedlemmer i beslutningstagningen svækkes eller undermineres til skade for institutionerne, ligesom det vil kunne indebære en risiko for en svækkelse af det tilsyn, som ministeriet fører med institutionerne og deres bestyrelser. Dette udelukker imidlertid ikke, at bestyrelsesmedlemmer selv for egen regning, herunder i forening med andre bestyrelsesmedlemmer, tegner en bestyrelsesansvarsforsikring. Den samme mulighed har de organisationer o.lign., som udpeger bestyrelsesmedlemmer.

Selvejende institutioner omfattet af selvforsikringsordningen

Rigsrevisionen anfører i beretningens pkt. 118, at de selvejende uddannelsesinstitutioner får en særbehandling, fordi de har krav på dækning af eventuelle skader på grund af forbudet mod at tegne forsikring.

De selvejende institutioner er karakteriseret ved at være private institutioner med egen formue, der ikke er en del af statens formue, og hvorover staten ikke kan disponere.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at staten som udgangspunkt er forpligtet til at dække institutionens formuetab. I modsat fald ville staten som følge af forbudet mod at tegne forsikring påføre en privat institution et økonomisk tab, som staten eventuelt ville kunne gøres ansvarlig for.

Om erklæringer om forsikring i forbindelse med realkreditlån

Det anføres i beretningens pkt. 160, at Undervisningsministeriet ved afgivelse af erklæringerne har udstedt "en garanti for genopførelse af ejendommen ved eventuel totalskade".

Det skal præcises, at det, som tiltrædes ved erklæringerne, er, at forsikringssummen ved ejendommens beskadigelse eller ødelæggelse udbetales til ejendommens panthavere forholdsmæssigt svarende til forringelsen af pantsikkerheden i de tilfælde, hvor en bygning ikke genopføres. Der er således alene tale om, at forsikringssummen – i overensstemmelse med tinglysningsloven – forholdsmæssigt udbetales til dækning af forringelsen af pantsikkerhed, hvis en bygning ikke genopføres.

Kopi af redegørelsen vil blive sendt til rigsrevisor.

Med venlig hilsen

Ulla Tørnæs